

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/85/2016
Identifikačné číslo spisu:	1213241622
Dátum vydania rozhodnutia:	22.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Edita Bakošová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1213241622.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Z., bvajúceho v U., zastúpeného obchodnou spoločnosťou JUDr. Ján Florián Gajniak, advokát, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šafárikovo nám. 2, za ktorú koná konateľ JUDr. Ján Florián Gajniak, proti žalovanej Slovenskej komore audítorov, IČO: 30 779 537, so sídlom v Bratislave, Záhradnícka 62, zastúpenej JUDr. Jozefom Mericom, advokátom v Bratislave, Priemyselná 6, o zaplatenie 240,50 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 15 C 76/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. mája 2015 sp. zn. 2 Co 733/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 23. mája 2014 č. k. 15 C 76/2014-72 zastavil konanie v časti týkajúcej sa úroku z omeškania zo sumy 240,50 eur vo výške 7,81 % od 18. novembra 2013 do 21. novembra 2013 a vo výške 2,56 % od 22. novembra 2013 do zaplatenia z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom v tomto rozsahu, vo zvyšku žalobu o zaplatenie 240,50 eur s 5,25 % úrokom z omeškania od 22. novembra 2013 do zaplatenia zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v sume 16,50 eur a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 123,13 eur, do troch dní. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil § 451 ods. 1, 2, § 456 a § 488 Občianskeho zákonníka, ustanoveniami zákona č. 540/2007 Z.z. o audítoroch, audite a dohľade nad výkonom auditu a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, v znení účinnom v rozhodnej dobe, vecne tým, že žalovaná zabezpečovala sústavné vzdelávanie audítorov, vrátane žalobcu a to na základe zákona a v súlade s jej vnútornými predpismi. Súd vychádzal zo skutkových tvrdení, ktorými žalobca svoj nárok odôvodňoval, avšak v konaní neboli preukázané zákonné predpoklady vzniku vzťahu z bezdôvodného obohatenia. O trovách konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1, § 149 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 28. mája 2015 sp. zn. 2 Co 733/2014

rozsudok okresného súdu potvrdil s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1, 2 O.s.p. a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Uviedol, že súd v predmetnej veci zistil skutkový stav na základe dôkazov navrhnutých účastníkmi v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie a vec správne posúdil aj po právnej stránke.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu žalobca podal 9. júla 2015 dovolanie z dôvodu, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Podľa jeho názoru odvolací súd rozhodol vecne nesprávne (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), jeho rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené, presvedčivé a vychádza z nesprávnych skutkových zistení a konanie je postihnuté aj inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Uviedol, že odňatie možnosti konať pred súdom spočíva tiež v tom, že nebol upovedomený o termíne verejného vyhlásenia rozsudku. Navrhol napadnuté rozhodnutie i rozhodnutie prvoinštančného súdu zrušiť a vec vrátiť prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaná navrhla dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietnuť.

5. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C.s.p., ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 35 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“)] po zistení, že dovolanie podal včas (9. júla 2015) účastník sporu v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané, skúmal jeho prípustnosť podľa Občianskeho súdneho poriadku („ďalej len O.s.p.“) účinného do 30. júna 2016 (§ 470 ods. 2 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

8. Dovolanie možno podať iba ak to výslovne pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie nie je ďalším odvolaním a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Občiansky súdny poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno podať len proti právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu výslovne uvedeným v zákone [por. § 238 O.s.p. (pokiaľ ide o rozsudok) a § 239 O.s.p. (pokiaľ ide o uznesenie)], alebo len v prípade výskytu zákonom osobitne vymenovaných závažných procesných väd (por. § 237 ods. 1 O.s.p.).

9. V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu.

10. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej.

11. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci.

12. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

13. Podľa § 238 ods. 5 O.s.p. dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, dovolanie nie je prípustné, ak výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa prvej vety. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

14. Ustanovenie § 238 ods. 5 O.s.p. je [špeciálnym (v zmysle konkrétnejšom)] ustanovením, ktorého aplikácia má v zmysle právneho princípu „lex specialis derogat legi generali“ prednosť pred (všeobecnejšími) ustanoveniami § 238 ods. 1 až 3 O.s.p.

15. Najvyšší súd už v rozhodnutí z 12. novembra 2012 sp. zn. 3 Cdo 302/2012, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 63/2014 (a v rozhodnutí z 9. októbra 2014 sp. zn. 3 Cdo 446/2013, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 6/2015), dospel k záveru, že ak výška peňažného plnenia, o ktorom rozhodoval odvolací súd, neprekročila v určitej veci násobky minimálnej mzdy uvedené v ustanovení § 238 ods. 5 O.s.p., je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu neprípustné, i keď smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu potvrdzujúcemu rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

16. V prejednávanej veci žalobca napadol dovolaním rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení vo výške 240,50 eur.

17. Peňažné plnenie, o ktorom bolo v danej veci rozhodnuté, neprevyšuje trojnásobok minimálnej mzdy, ktorá ku dňu podania žaloby (9. decembra 2013) predstavovala sumu 337,70 eur [1 013,1 > 240,50 (por. nariadenie vlády č. 422/2008 Z.z.)].

18. Dovolanie žalobcu by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, iba ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 O.s.p. O vadu tejto povahy ide, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

19. Dovolateľ v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. namieta, že rozhodnutie súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu sú neodôvodnené, nepreskúmateľné. Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016.

20. Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva predmetné stanovisko, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd nezistil, že by o takýto prípad v prejednávanej veci išlo; odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

21. Neopodstatnenou bola aj námietka žalobcu o tom, že mu verejné vyhlásenie rozsudku nebolo

oznámené.

22. Z ustanovenia § 156 ods. 3 O.s.p. vyplýva, že vo veciach, v ktorých odvolací súd rozhoduje vo veci samej rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania (§ 214 O.s.p.), nemá súd povinnosť adresne predvolávať účastníkov konania na verejné vyhlásenie rozsudku; povinnosťou súdu je len všeobecne neadresne oznámiť miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na svojej úradnej tabuli. Túto povinnosť v danom prípade odvolací súd splnil (por. „Oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku bez nariadenia ústneho pojednávania“ dňa 28. mája 2015 o 10.00 hod. v miestnosti č. 41 na č. l. 99a spisu a potvrdenie o vyvesení tohto upovedomenia na úradnej tabuli dňa 22. mája 2015 - teda viac ako 5 dní pred vyhlásením rozsudku). Uvedený postup odvolacieho súdu bol v súlade so zákonom, preto ním nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku sa účastníkom osobitne nedoručuje, a preto ani nebolo potrebné ho poslať žalobcovi.

23. Žalobca namieta, že postup súdu v procese zisťovania skutkových podkladov pre rozhodnutie nebol správny. Dovolací súd uvádza, že v prípade neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (obdobne tiež R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Ak k tejto nesprávnosti v niektorom súdnom konaní dôjde, nezakladá procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p. Neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení môže prípadne viesť k tzv. inej procesnej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.); vadu takej povahy ale možno úspešne uplatniť iba v procesne prípustnom dovolaní (o tento prípad ale v danej veci nejde). Sama tzv. iná vada prípustnosť dovolania nezakladá.

24. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (por. § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykoná všetky účastníkom navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., lebo týmto postupom súd neodňal účastníkovi možnosť pred súdom konať (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999). Prvoinštančný súd vypočul žalobcu k veci na pojednávaní 23. mája 2014.

25. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (viď tiež napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

26. Ak súd v procese dokazovania nevykoná dokazovanie určitým dôkazným prostriedkom takým spôsobom, ktorý predpisuje zákon, dochádza k tzv. inej (v § 237 ods. 1 O.s.p. neuvedenej) vade. Takáto vada je síce relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), prípustnosť dovolania ale nezakladá (porovnaj napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 266/2009).

27. Žalobca namieta, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

28. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je síce relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť procesne prípustné dovolanie (por. § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá však prípustnosť dovolania (por. tiež R 54/2012 a niektoré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011).

29. Vzhľadom na procesnú neprípustnosť dovolania žalobcu nepristúpil dovolací súd k posúdeniu, či potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu spočíva na (ne)správnom právnom posúdení veci, resp. či v konaní došlo k inej vade konania, majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p.).

30. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania v danom prípade je podľa § 238 ods. 5 O.s.p. vylúčená a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súde prvej inštancie a na odvolacom súde bolo postihnuté niektorou z vád uvedených v § 237 ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

31. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov konania žalovanej rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.